

MOŁODZIEC (7) *sb m*

mołodziec (4), **mołojec** *a.* mołodziec (3), [**mołodec**]; mołodziec *KlonWor* (4); mołojec *a.* mołodziec *PaprPan*, *MWilkHist*, *KlonFlis*.

Wszystkie samogłoski jasne.

sg N mołodziec (1). ◇ *A* mołojca (1). ◇ *pl N* mołojcowie (1) *PaprPan*, mołojcy (1) *MWilkHist*. ◇ *G* mołojc(o)w (1), [mołodc(o)w]. ◇ *A* mołojce (1). ◇ *V* mołojcowie (1).

Sł stp brak, Cn: mołojec, Linde XVI – XVII w.

1. *Młody, dzielny człowiek płci męskiej; adolescens, adolescentulus, primaevae flore iuventus, proles mascula, pubes agrestis, tiro, torosa iuventus Cn (7) : PaprPan Z4; Tu mogą mołojcy/ naprawni na to/ obyczajnie łtrzeląc z ruźnic. A tym czałem Anyołowie odkryją grob/ y siędą w nim koźdy ofobno. MWilkHist C4; A choć nie ma pieniędzy mołodziec Sáláchá Mężowemi pieniędzmi [żona] podeymuie Gáchá. KlonWor 59, 6, 7.*

W przeciwstawieniu: »starszy ... mołojcowie« (1): Vczćie lię y wy łtářfzycł łłuchąc mołojcowie KlonWor 38.

Szereg: »bohaterz i mołodziec« (1): on łtářowieczny Orpheus, kthory też był ieden Argonauta miedzy onym wyborem Boháterzow y mołojcow Greckicł. KlonFlis A3.

2. [*Żołnierz lekkozbrojny, także żołnierz zaciężny, rekrutowany często spośród mieszkańców dawnej Ukrainy: druga część tych Alanow álbo Litalanow mdleyřza y nie ták do woyny łpołobna [...] po oney od Sicambrow porażce/ Mołojcow bitnych moc łtráciwřzy/ niebárdzo vłáli bełpiecznie łie ofiedzieć w włafney Oyczyłfey ziemi StryjKron 37 (Linde); [mowa Jaropołka, księcia kijowskiego:] iefli Polacy [...] walczą przeciw Węgrom/ y Czechom [...] Nálzymić oni łilámami łą mocni/ nie łwoimi/ nálzáć młodź nálzá/ nálze czerłtwycł mołodcow ricerłtwo/ pirwřze y naołtrzeyłze naiázdy/ y gwałtowna [!] moc Polłkich nieprzyaciół/ na łobie závády czołem zátřzymawa StryjKron 214 (Linde).*

W charakterystycznych połączeniach: bitny mołodziec, czerstwy.

Wyrażenie: »zaporojscy mołojcy«: Dom Rożyńskich Kniáźiow/ mężow wielikich [...] Bohdan kthory był Hetmánem Zaporoyłkich mołojcow mąż łławny. PaprGniazdo Tt4v.]

Synonimy: 1. gołowqř, młokos, okřzos, szpiczak, wyrośłek; 2. kozak.

Cf MŁODY, MŁODZIC, [MŁODZIEC], MŁODZIENIC, MŁODZIENIEC, MŁODZIK, MŁODZION